

Warszawa, 26 sierpnia 2015 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz
niektórych innych ustaw**

(druk nr 1043)

I. Cel i przedmiot ustawy

Uchwalona przez Sejm w dniu 5 sierpnia 2015 r. ustawa o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw obejmuje:

1) zapewnienie większej skuteczności ochrony interesów konsumentów, w szczególności poprzez wzmocnienie tej ochrony na rynku usług finansowych, m.in. przez wprowadzenie zakazu proponowania konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów ustalonym z uwzględnieniem dostępnych przedsiębiorcy informacji w zakresie cech tych konsumentów, lub proponowanie nabycia tych usług w sposób nieadekwatny do ich charakteru (art. 1 pkt 3);

Ustawa obejmuje również wprowadzenie:

– instytucji decyzji tymczasowych w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (art. 1 pkt 18),

– prewencyjnego trybu występowania przez Prezesa UOKiK do przedsiębiorców (art. 1 pkt 13),

– możliwości dokonywania czynności zmierzających do dokonania zakupu towaru („tajemniczy klient”) (art. 1 pkt 20),

– możliwości nieodpłatnej publikacji komunikatów dotyczących zachowań lub zjawisk mogących stanowić istotne zagrożenie dla interesów konsumentów i ostrzeżeń publicznych przez Prezesa UOKiK oraz przedstawiania sądom przez Prezesa UOKiK, jeżeli stwierdzi on,

że przemawia za tym interes publiczny, istotnego poglądu w sprawach dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów (art. 1 pkt 9),

– wydłużenie okresu przedawnienia dla praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (art. 1 pkt 19),

2) zmianę systemu kontroli postanowień wzorców umów zawieranych z konsumentami, przez powierzenie jej Prezesowi UOKiK, z zachowaniem merytorycznej kontroli nad decyzjami Prezesa UOKiK ze strony Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów; w szczególności zmiany w tym zakresie obejmują:

– wprowadzenie zakazu stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami postanowień wskazanych w art. 385¹ § 1 k.c. (art. 1 pkt 2),

– wprowadzenie możliwości określenia przez Prezesa UOKiK środków usunięcia skutków stosowania tego rodzaju klauzul (art. 1 pkt 2, art. 23b),

– wprowadzenie możliwości przyjęcia zobowiązań przedsiębiorcy co do usunięcia skutków naruszenia (decyzja zobowiązaniowa) (art. 1 pkt 2, art. 23c),

– przesądzenie skutków prawnych decyzji Prezesa UOKiK w tym zakresie (art. 1 pkt 2, art. 23d),

– stworzenia procedury postępowania Prezesa UOKiK w ww. sprawach (art. 1 pkt 17),

– przyznanie konsumentom, rzecznikom konsumentów, Rzecznikowi Finansowemu oraz organizacjom konsumenckim uprawnienia do zgłoszenia Prezesowi UOKiK zawiadomienia dotyczącego podejrzenia naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów klauzul abuzywnych (art. 1 pkt 17),

– wprowadzenie możliwości dopuszczenia do udziału w postępowaniu wskazanych wyżej podmiotów w charakterze zainteresowanego (art. 1 pkt 17, art. 99c),

– wprowadzenie kar pieniężnych za wykorzystywanie przez przedsiębiorców niedozwolonych klauzul we wzorcach umów analogicznych do kar nakładanych przez Prezesa UOKiK w przypadku stosowania praktyk naruszających zbiorowy interes konsumentów (art. 1 pkt 22),

– dokonanie stosownych zmian w Kodeksie postępowania cywilnego (art. 2).

Ustawa dokonuje zmian w innych ustawach, które mają charakter dostosowujący, między innymi uchyla się sankcję karną w Kodeksie wykroczeń dotyczącą odpowiedzialności za stosowanie niedozwolonych postanowień umownych (art. 3) oraz wprowadza się dostęp do tajemnicy zawodowej dla Prezesa Urzędu ochrony Konkurencji i Konsumentów w związku z toczącym się przed Prezesem postępowaniem (art. 5 i 6) a także rozszerza się dostęp do tajemnicy bankowej (art. 4).

Ustawa zawiera przepisy przejściowe. Postępowanie sądowe toczące się na podstawie powództwa o uznanie postanowień wzorców umów za niedozwolone wytoczonego przed dniem wejścia w życie ustawy będzie mogło się toczyć na dotychczasowych zasadach, nie dłużej jednak niż przez 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 2 pkt 2 w zakresie uchylanego art. 479⁴⁵ tj. w zakresie rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone oraz art. 3 w zakresie uchylenia sankcji karnej w Kodeksie wykroczeń za stosowanie niedozwolonych postanowień umownych, które wchodzi w życie po upływie 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona przez Sejm w dniu 5 sierpnia 2015 r. Ustawa stanowi przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 3662). Prace nad ustawą prowadziła Komisja Gospodarki, która przedstawiła sprawozdanie (druk sejmowy nr 3735).

W trakcie pierwszego czytania Komisja wprowadziła zmiany redakcyjne oraz skróciła termin na przekazanie przez Prezesa UOKiK odwołania od decyzji do sądu z 14 do 10 dni od dnia otrzymania odwołania.

W drugim czytaniu nie zgłoszono poprawek.

III. Uwagi szczególne

1) ustawa wymaga dostosowania do zmian wynikających z ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą Rzecznik Ubezpieczonych z dniem wejścia w życie ustawy staje się Rzecznikiem Finansowym.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 17, w art. 99a w ust. 1 wyrazy „Rzecznik Ubezpieczonych” zastępuje się wyrazami „Rzecznik Finansowy”;

2) w art. 1 w pkt 22, w art. 107 zastosowano błędne odesłanie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 22, w art. 107 po wyrazach „art. 23b” dodaje się wyrazy „ust. 1”.

Aldona Figura

Starszy legislator